

50 FINLANDS
SVENSKA
SCOUTER RF

1975 2025

FISSC 50

PROGRAMPAKET

FINLANDS SVENSKA SCOUTER 1975–2025

Spejar- och explorerscout

INLEDNING

År 2025 firar Finlands Svenska Scouter rf 50 år. Förbundet grundades år 1975 i Åbo. För att fira jubileumsåret har jubileumskommittén sammanställt ett programpaket – vi hoppas att programpaketet är ett lätt och roligt sätt att uppmärksamma jubileumsåret i kåren och bland alla åldersgrupper.

Programpaketet har fyra nivåer 1) familjescouting, 2) vargungar- och äventyrsscouter, 3) spejar- och explorerscouter och 4) roverscouter och ledare. Aktiviteterna är planerade enligt åldersgrupp, men det går bra att modifiera aktiviteterna och plocka aktiviteter från de andra åldersgrupperna – du känner din grupp bäst och vet vad som fungerar för just den gruppen.

Programpaketet och aktiviteterna går att genomföra under veckomöten, på föreläggningar, hajker, seglatser eller läger.

Då man utfört 3 aktiviteter under jubileumsåret får man FiSSc:s Jubileumsmärke som man kan fästa på sin scoutskjorta eller kårtröja. För familjescouterna räcker en aktivitet eller ett möte med temat FiSSc 50 år för att få märket.

Märkena beställs från FiSSc:s kansli, instruktioner hittas på scout.fi/fissc50. Kåren kan själv välja hur, var och när man delar ut märket.

Källor och citat: Tilläggen med historiska händelser och fakta refereras från Magnus Londens bok *Över dagstänkta berg – Finlandssvensk scouting 1920–2010* (2010). Bilder som hittas i programpaketet är tagna från boken. Vi har även plockat citat från boken, citaten är markerade med “xxx”. Boken är en ypperlig källa för den som vill läsa mera om inte bara förbundets historia, utan även om den finlandssvenska scoutingens historia. Vi kan varmt rekommendera boken, den är både lättläst och underhållande.

SKETCH

Tid. 30–45 min (beroende på gruppstorlek)

Material. Lista med bakgrundsinformation om situationerna grupperna ska spela upp

Aktivitet. Gör en sketch över en historisk händelse i förbundets historia. Du får gärna beakta den svenskspråkiga scoutingens mångfald, scouting på svenska finns i hela Svenskfinland och på Åland.

1. Dela patrullen/gruppen i mindre grupper på 3–5 personer
  2. Ge varje grupp en situation de ska spela upp
  3. Låt grupperna förbereda sketchen i ungefär 15 minuter
  4. Spela upp sketcherna
-

Man kan bestämma om man ger bakgrundstexten till gruppen på förhand eller först efter att grupperna spelat upp sketcherna. Det kan vara roligt att jämföra tolkningarna i sketcherna med bakgrundshistorien.

Situationer att spela upp:

Mötet där man bestämmer sig för att slå ihop pojk- och flickscoutförbundet

- Samtidigt som det var självklart att pojk- och flickscoutförbundet skulle slås ihop var det inte. Flickorna ansåg att pojkarnas ledarutbildning byggde på auktoritet och gammaldags metoder, medan pojkarna tyckte flickornas ledarmodeller var för snälla och akademiska. Dessutom hade båda förbunden sina egna ledartidningar, och därmed blev det ett stort dilemma kring hur den kommande ledartidningen skulle se ut: skulle man lyckas sammanslå dessa två när de var så olika? Pojkarnas tidning Rådsklippan hade fri och avslappnad layout med en gnutta pojkhumor. Flickscoutledar-tidningen var stramare, mera internationell och innehöll mer seriös scoutdebatt. Mötet innehöll mycket debatt och diskussion (det var ett "långt och pratigt möte") om hur det skulle gå till med en sammanslagning. Alla var dock enade i slutändan, eftersom en del kårer redan samarbetat mycket över könsgränserna.

Hur man kom fram till FiSSc förkortning och hur det ska uttalas

- Året var 1975, och den dåvarande verksamhetsledaren Eki Karlberg kom på idén: "Jag satt och funderade på vilken förkortning vi ska använda. FSS var ju upptagen och sen kom jag plötsligt på FiSSc". Sedan annonserades detta i tidningen Stormlyktan. Stormlyktan var den nya gemensamma tidningen som skapades av pojkarna och flickorna som ett test före förbunden sammanslagits. Stormlyktan konstaterade att "FiSSc ska uttalas Fischen". Så var den saken bestämd!

Hur kom man fram till FiSSc första logo

- Då man bestämt sig för att FiSSc ska uttalas som "Fischen" tyckte den nya scoutchefen Filip Hamro-Drotz mycket om uttalet. Filip blev inspirerad och satte sig ner för att skissa tre olika versioner av en logo, med fisken som utgångspunkt. Mottot skulle självklart bli "Fina Fischen". Bilder på logoskisserna hittas i frågesporterna som finns som bilaga.

Något om det första förbundslägre FiSSc – 81

- Inför FiSSc:s första storläger, eller förbundsläger som vi kallar lägret idag, diskuterades det vilt om vad som är att föredra: storläger eller kårläger? Alla scouter hade en åsikt i saken. För en scout är sommarlägret årets höjdpunkt, så det måste lyckas. En känd scout, som kallades Hobbe, konstaterade redan på 1950-talet att "På ett kårläger är man hemma från första början, medan man på större läger känner sig mera som en turist". Lägre ordnades, men det fanns inte tillräckligt med mat, så FiSSc-81 döptes om till "Svält- 81". Även latrinerna (toaletterna) och hygien var dålig. Till och med såpass dåliga att lägerdoktorn ifrågasatte om förbundet överhuvudtaget kunde ordna samläger i framtiden, så dåliga var

nämligen flickornas tvätt- och badmöjligheter.

Hur kom man fram till FiSSc:s nya logo (som bestämdes 2020)

- På förbundet höstmöte* år 2017 lämnade några kårer in en motion om att utreda möjligheten att uppdatera FiSSc:s logo och grafiska profil, som varit oförändrade sedan år 1975. Att komma fram till en ny logo var inte helt lätt (olika modeller hade sammanställts bland annat på en fisk, en scouthalsduk och en fågel), och åsikterna i frågan var många. Färgerna som skulle användas (rött och gult) var lättare att fatta beslut om. Logon man slutligen valde (se bild nedan) representerar FiSSc:s verksamhet, och har element av både sjö- och landscouting.

* Höstmötet ordnas varje höst, där bestämmer man om stora saker i förbundet. På våren arrangeras vårmötet. Dessa möten kallas också för förbundsmöten. Under mötena bestämmer man till exempel hurdan verksamhet FiSSc ska ordna och hur stor medlemsavgiften ska vara.

Ett FiSSc höstmöte* där man diskuterar medlemsavgiftens storlek

- Med jämna mellanrum föreslår styrelsen en förhöjning av förbundets medlemsavgift, till exempel för att täcka ökade kostnader. Därmed är en regelbunden agenda på höstmötet medlemsavgiftens storlek och eventuella förhöjning. Medlemsavgiften brukar väcka mycket diskussion, och många argument framkommer i diskussionen. Man brukar hänvisa till att scouting är en billig hobby, och borde vara det även i fortsättningen. Men samtidigt höjs kostnader i samhället (mat, utrymmen, lägerplatser etc). Utomstående finansieringskällor är inte heller lika självklara mera, vilket kan motivera en medlemsavgiftshöjning. Medlemmarna brukar även vilja veta vad man får med en högre medlemsavgift.

Hur den egna kåren grundades.

- Här kan det vara bra att ge lite bakgrundsfakta om kåren till patrullen.
- Ifall er kår är en sammanslagning av flick- och pojkkårer kan man blicka tillbaka till den stunden.
- Har er kår existerat före FiSSc grundades?

Alla citat ovan är tagna från Magnus Londens bok Över daggstänkta berg (2010). Också texterna är baserade på historier från samma bok.

FRÅGESPORT

Tid. 10–20 min

Material. Frågorna + papper och penna för att skriva ner svar, samt en dator man eventuellt visar frågorna på (speciellt fråga 6 är bra att printa ut, eller visa på en skärm).

Aktivitet. Ordna en frågesport med frågorna som hittas som bilaga i slutet av programpaketet. Om du vill kan du också sätta in frågor om den egna kåren. Det finns färdiga exempel på frågor man kan ställa om sin kår. De rätta svaren hittas även i bilagan.

Före ni börjar, kan det vara bra att gå igenom några basfakta som kan vara obekant från förr angående vad FiSSc är:

FiSSc: förkortning av Finlands Svenska Scouter, och är förbundet alla finlandssvenska scoutkårer är medlemmar i, alltså en takorganisation. FiSSc ordnar med jämna mellanrum förbundsläger, kurser och annat trevligt program. FiSSc hjälper även kårer med allt möjligt som behövs.

Förbundsläger är ett stort läger som ordnas av FiSSc och alla kårer får delta i. Förbundsläger ordnas var sjätte år. Kårläger ordnas av kårer och samlar endast kårens egna medlemmar. Kårläger och gemensamma läger för kårer ordnas vanligtvis varje sommar.

FIRA FISSC 50 ÅR MED EN FÖDELSEDAGSTÅRTA

Fira förbundets 50 år med att baka eller dekorera en kaka (ni kan välja aktivitet beroende på hur mycket tid ni har).

DEKORERA EN TÅRTA

Tid. 60 min

Material. Tårtbotten och tårtdekorationer (till exempel sprutgrädde, sylt, strössel, godis, frukt). Kom ihåg att beakta eventuella allergier och specialdieter.

Aktivitet. Dekorera en tårta. Tårtans dekoration ska ha en symbolik, symboliken kan vara till exempel gruppen, patrullen, finlandssvensk scouting eller nåt annat ni bestämmer i gruppen.

1. Sätt fram tårtbotten och dekorationer, det kan vara bra att förbereda några stationer för tårtbotten och ha dekorationerna någonstans centralt
2. Dekorera tårtbotten i mindre grupper
3. Då dekorationerna är klara, låt grupperna presentera symboliken
4. Njut av kakorna!
5. Städa undan tillsammans

BAKA OCH DEKORERA EN TÅRTA

Tid. 120 min

Material. Ingredienser för kaka och tårtdekorationer (till exempel sprutgrädde, sylt, strössel, godis). Kom ihåg att beakta eventuella allergier och specialdieter.

Aktivitet. Baka och dekorera en kaka som har temat scouting. Denna aktivitet passar bra om det finns lite mera tid, till exempel under en förläggning

1. Sök fram ett lämpligt recept och baka i mindre grupper. Välj ett recept som är enkelt (till exempel kladdkaka eller sockerkaka, inspiration hittas [här](#))
2. Efter att kakorna svalnat, dekorera dem enligt instruktionerna ovan

SKIVRÅD (ÄVEN KÄNT SOM LEVYRAATI)

Tid. 30 min

Material. Högtalare och telefon eller något annat att spela låtarna med

Aktivitet. Ordna skivråd med gruppen. Lyssna igenom olika lägerlåtar och scoutrelaterade sånger samt poängsätt dem. Utöver poängsättning kan ni diskutera till exempel följande frågor med gruppen:

- Varför blir vissa scoutsånger klassiker, som vi kommer ihåg och sjunger år efter år?
- Tycker du att det är viktigt att läger har en lägersång?
- Vilken är din favoritsång?

Exempel på låtar man kan lyssna på (patrullen/gruppen kan förstås också plocka in egna alternativ):

- Partiomarssi/Scoutmarchen: <https://www.youtube.com/watch?v=CdUwdZVHf7U>
- Lägersången för FiSSc förbundsläget Atlantis 2014: https://www.youtube.com/watch?v=PBEL_eyudN0
- Lägersången för FiSSc förbundsläger NAJS 2020: <https://www.youtube.com/watch?v=dYzj1EZMccc>
- Traditionell scoutsång BP-spirit: https://www.youtube.com/watch?v=g1QfO5rda3E&list=PLQPellzwY2xsYS8HGK0JTyF1tqjOhjG_Y&index=3
- Scoutsången: <https://www.youtube.com/watch?v=F5zaP7V9jKA>
- Roihu finnjämboree 2016 – Den officiella lägersången (svensk version): https://www.youtube.com/watch?v=uAwvjPPq_Os

DAGS FÖR DEBATT!

Tid. 30–60 min (beroende på hur många teman ni vill debattera)

Material. Instruktioner och debatteman

Aktivitet. Då man är halvvägs till 100 år kan det vara bra att stanna upp och fundera vad man åstadkommit så här långt och i vilken riktning man vill leda sin egen framtid. Samhället och samhällsdiskussionen sätter också sin prägel på scoutingen, och inom scouterna behöver vi diskutera hur vi förhåller oss till det som är aktuellt och de förändringar som sker i samhället. I den här aktiviteten övar man sig på att fundera hur samhällsaktuella teman påverkar scoutingen och hur man kan diskutera komplexa problem.

Före ni inleder debatten:

- Kom ihåg att i en debatt strider åsikterna, inte människorna
- För att aktiviteten ska kännas trygg, givande och rolig för alla är det klokt att inleda med att gå igenom spelreglerna för en konstruktiv diskussion: <https://www.dialogpaus.fi/verktyg/spelreglerna-for-en-konstruktiv-diskussion-2/>.

Instruktioner för en mera strukturerad och regelrätt debatt

Om gruppen vill öva på att skapa argument och slipa på debattekniken

Dela in er i två lag, lämpligt är 2–4 personer per lag. Därtill behövs en debattledare, debattledaren håller koll på talturerna, tidtabellen och att diskussionen hålls på en saklig nivå.

Lotta ut vilket lag som är pro (för) och vilket som är kontra (emot) påståendet.

Debatten går till så här:

- Ge lagen en stund för att söka information och samla ihop argument om temat (tiden kan begränsas enligt hur mycket tid ni har för aktiviteten).
- Inledning. Pro laget inleder och presenterar sina argument med en taltur på 2 minuter. Kontra laget fortsätter med en taltur på 3 minuter.
- Fri debatt: lagen får fritt debattera temat, deltagarna ber om ordet genom att räkna upp handen, debattledaren delar ut ordet
- Avslutning. Båda lagen får 3 minuter tid för att planera sin avslutande taltur. Därefter får lagen 2 minuter tid för en sammanfattande taltur.

Instruktioner för en mindre strukturerad och friare debatt

Om gruppen vill diskutera friare

Väl ett tema ni diskuterar med gruppen, ni kan använda följande frågor för att hitta mera djup och perspektiv i diskussionen:

- Vilka fördelar finns med påståendet?
  - Vilka nackdelar finns med påståendet?
  - Vem kan påverka temat i påståendet?
-

-
- Vem har makt över temat i påståendet?

Debatteman

Här finns förslag på teman gruppen kan diskutera. Ni kan förstås också välja andra teman enligt eget intresse och vad som är aktuellt för gruppen eller i kåren.

- Vi ska också i framtiden ha bland-, flick- och pojkscoutkårer
- Jamboreeläger borde inte längre ordnas, eftersom resorna medför stora utsläpp
- Scoutläger ska vara klimatneutrala, trots att det skulle kunna betyda dyrare deltagaravgifter
- Scouter ska alltid använda scoutdräkt vid officiella uppträdanden
- 1 % av scouternas medlemsavgift borde användas till att understöda scouting i låginkomstländer
- Scoutrörelsen ska ta ställning i politiska frågor som berör scoutingens värdegrund
- Scouter borde rösta i allmänna val

FILM

Tid. 10–60 min (beroende på hur många filmklipp ni ser på)

Material. Filmklipp och något att se klippen på

Aktivitet. Kolla några gamla filmklipp om scouting tillsammans, diskutera sedan vad som är lika och vad annorlunda i scoutverksamheten idag.

Filmklipp (du kan också välja andra om du har egna favoritklipp):

- Längre alternativ: <https://areena.yle.fi/1-50088929>
- Kortare alternativ: <https://areena.yle.fi/1-50097601>
- Extra kort alternativ: <https://areena.yle.fi/1-50192580>
- För spejare- och explorerscouter (speciellt sjöscouter): <https://areena.yle.fi/1-50229301>, kortare alternativ: <https://areena.yle.fi/1-50172900>

ARKIVDYK

Tid. 30–60 min

Material. Kårens arkiv

Aktivitet. Besök och bekanta dig med din kårs arkiv, om kåren har ett sådant. Det brukar vara roligt att tillsammans titta på gamla bilder och texter. Ni kan även bjuda in en gammal kåraktiv eller äldre ledare med som kan berätta historier från “den gamla goda tiden”.

BILAGA – FRÅGESPORT

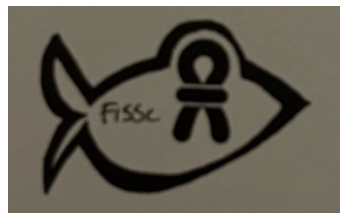
Frågor

1. Hur många kårer finns det i FiSSc?
  - a) 41 aktiva kårer
  - b) 61 aktiva kårer
  - c) 91 aktiva kårer
2. Hur många medlemmar finns det i FiSSc (per 31.7.2024)?
  - a) 3 567 aktiva scouter
  - b) 6 731 aktiva scouter
  - c) 10 167 aktiva scouter
3. Vad heter FiSSc:s sjöscoutläger?
  - a) Kusthav
  - b) Sjöstad
  - c) Nothamn
4. I vilken stad grundades FiSSc?
  - a) Åbo
  - b) Helsingfors
  - c) Vasa
5. Vad heter FiSSc:s tidning?
  - a) Uteposten
  - b) Scoutposten
  - c) Kårposten
6. Vilken av skisserna blev FiSSc:s första logo?

a)

b)

c)

7. Vad hette FiSSc:s första förbundsläger?
  - a) FiSSc-81
  - b) Najs
  - c) Nothamn

8. När ordnas nästa förbundsläger?

- a) 2026
- b) 2028
- c) 2030

9. Fyll i orden som saknas i lägerbålssången

Temperaturen är hög uti _____
närmare _____ än trettiosju
Men så ska de vara när _____ är _____
Och så är ju _____ uti detta nu
Rulla - _ - rullaa - _ - rulla - _ - rullaa.....

10. När grundades vår kår?

11. Vilken är vår närmaste grannkår?

12. Vem är kårens kårchef?

13. Har kåren tidigare varit uppdelad i en flick- och scoutkår? Ja/nej

Rätta svar:

- 1) b. det finns 61 aktiva kårer inom FiSSc. Total i Finland finns det 750 aktiva kårer
- 2) a. 3 600 aktiva scouter. Närmare sagt fanns det år 31.7.2024, 3 657 aktiva scouter. Det finns ca 60 000 scouter i hela Finland
- 3) c. Nothamn. Det första Nothamn lägret ordnades 1964, och namnet härstammar från stället lägret ordnades på: Nothamn, i Ekenäs. Nothamn är ett sjöbetonat läger för alla kårer, och ordnas för åttonde gången nästa sommar, alltså sommaren 2025.
- 4) a. Åbo. FiSSc grundades i Åbo 1975 (av Finlands Svenska Scoutförbund, FSSF och Finlands Svenska Flickscoutförbund, FSFSF). Enligt historien kom scoutingen till Finland först via Mariehamn och året var 1910, då en kyrkoherde vid namnet Karl Gustaf Emanuel Mosander hittade boken *Scouting for boys* på svenska. Boken hade översatts till "En hanbok för övningar i god medborgaranda". Finlands Scoutbigrad grundades först 1917.
- 5) b. Scoutposten. Scoutposten grundades redan 1918. Det har även funnits en "tidning" som heter Kårposten. Kårposten innehöll information som skickas några gånger om året till Kårerna, och innehåller aktuell information från förbundet till kårerna.
- 6) c. Alla tre var skisser från 1980-talet som gjordes då det bestämdes hur FiSSc logo skulle se ut. Då FiSSc grundades, bestämdes att FiSSc skulle uttalas "Fisken".
- 7) a. FiSSc –81. Det första förbundslägret ordnades 1981 på Skutviken i Ekenäs. På lägret deltog ungefär 1 600 scouter. Najs var förbundslägers namn som skulle gå av stapel under sommaren 2020, men måste avbokas på grund av covid-19 epidemin. Nothamn är ett storläger för med sjöfokus, som även ordnas mera sällan.
- 8) a. 2026. Nästa förbundsläger kommer att ordnas sommaren 2026, vilket är nästa år. Förbundsläger ordnas med fem års mellanrum. Det kommer att bli ett superroligt läger, så det lönar sig att komma med!
- 9) Temperaturen är hög uti **kroppen** närmare **fyrtio** än trettiosju men så ska det vara när **ångan** är oppe och så är **fallet** uti detta nu

Rullaa **ti** rulla, **ti** rulla **tii** rulla

